

NOWY

Kurjer Łódzki

Dziennik polityczny, społeczny i literacki.

Poniedziałek, dnia 28 grudnia 1914 r.

Redakcja i administracja „Now. Kurjera Łódzkiego” mieści się w lokalu przy ul. Zachodniej № 37.

Interesowani do redakcji, zgłaszać się mogą od 11 i pół do 3 po poł. i od 6 do 7 wiecz. Administracja otwarta od 8 rano do 7 wiecz.

Adres telegraficzny „Łódź Kurjer”

Rekopisów nadesłanych redakcja nie zwraca,

Prenumerata w Łodzi wynosi rocznie rb. 6, półrocznie rb. 3, miesięcznie kop. 50.

Za odnośnienie do domu lub przesyłkę pocztową dolicza się 20 kop. miesięcznie.

Za przesyłkę zagranicę dolicza się 60 k. miesięcznie

Zmiana adresu 20 kop.

Telefon № 253.

Cena ogłoszeń: I-sza strona 50 kop. za wiersz lub jego miejsce, nadesłane 50 kop., nekrologi i reklamy 15 kop., ogłoszenia zwyczajne 10 kop., Drobne ogłoszenia 1/2 kop. za wyraz

Ogłoszenia zamiejscowe: I strona 50 kop., reklamy po 20 kop., zwyczaj. 12 k. za wiersz lub jego miejsce, w tekście 75 kop.

wypłacać nie będzie.

Agentury: w Łodzi Biuro ogłoszeń „Promień”, Piotrkowska 81; w Pabjanicach A. Wadzyński, Zamkowa 28; w Zgierzu: Nowy Rynek, kiosk Aleksandra Lacha. WYŁĄCZNE PRAWO przyjmowania ogłoszeń w Rosji, za granicą i w Król. Polskiem, oprócz Łodzi i okolicy dane jest Domowi Handl. L. H. Metz i S-ka

WOJNA.

W Królestwie Polskiem.

BERLIN. Kwatera główna. W Polsce południowej sytuacja bez zmiany. Na południu od Wisły Niemcy posunęli się atakując. Na południo-wschód od Tomaszowa ofensywa niemiecka doznaje powodzenia.

Pismo włoskie o nastroju w Warszawie.

RZYM. Pismo „Stampa” pisze: „Gubernator warszawski zawiadomił przed pięciu dniami mieszkańców Warszawy drogą opublikowań publicznych, że niebezpieczeństwo niemieckie zostało ostatecznie usunięte.

Obecnie nadchodzą znów do Warszawy poglądy z uciekinierami ze Skierniewic, Grójca i Grodziska, wygnanymi ze swych domów przez żołnierzy rosyjskich.

Nastroj wśród mieszkańców Warszawy jest przygnębiony i niespokojny. Ruch handlowy ustał. Banki przenieśli swe siedziby do innych miast. Z oddali dolatuje już odgłos ciężkiej kolumny armatniej”.

Na froncie zachodnim.

BERLIN, 28 grudnia. (Urzędowanie). Kwatera główna. Ataki francuzów i Anglików pod Nieuport zostały odparte. Pod Festubert wzięto 19 oficerów i 819 jeńców hinduskich i angielskich. Nieprzyjaciół stracił 3,000 żołnierzy w zabitych. Straty niemieckie są natomiast nieznaczące.

W Woegzach sytuacja nie uległa zmianie. Pod Loetzen odparto ataki i wzięto 1,000 jeńców.

Pogląd profesora.

Profesor włoski Sacerdote zwalczając w „Gazetta del Popolo” pogląd, jakoby Niemcy były już wyczerpane z powodu wojny. Pogląd taki—pisze on—jest błędny. Pomimo wielkich strat położenie gospodarcze przedstawia się w ciałych Niemczech zadawalniająco. Szczególnie dobroczynny wpływ wywierają doskonałe urządzenia społeczne, tak że o niedzieli może być nie można. Pamiętać trzeba należy, że wojna jest w Niemczech bardzo popularna, czego dowodem są dwa miliony ochotników i wielkie powodzenie pożyczki wojennej. A to, że Niemcy, ten musi stwierdzić, że naród ten nie odczuje

wyczerpania wojennego dopóty, dopóki padnie ostatni żołnierz i kiedy nie będzie osiągnięty cel, dla którego naród niemiecki wystąpił zbrojnie.

Refleksje o wojnie.

Dziennik wiedeński „Zeit” zwraca w dłuższym artykule uwagę na różne liczne niespodzianki, których świadkami naoczными jesteśmy podczas wojny obecnej. Wszystko prawie dzieje się teraz inaczej, niż można było przewidzieć. Już sam sposób walczenia i najbliższe skutki zmieniają zdania dotychczasowe o nowożytnej wojnie. W większej części strategicy uważali za rzecz całkiem naturalną, że zdobycie twierdzy wymaga dłuższego czasu, za to sądzili, że bitwa polna trwać może bardzo krótko. Tymczasem wojna dzisiejsza okazuje, że dzieje się całkiem odwrotnie. Fortece belgijskie i mniejsze forty francuskie, o ile do dziś były oblegane, jak Liege, Namur, Givet, Antwerpja, Longwy—wszystkie zdobyto po stosunkowo krótkich szturmach. Za to wielkie bitwy w polu zarówno na wschodzie jak i na zachodzie zamieniły się w długotrwałe walki oblężnicze, w ciągu których przeciwnicy dopiero przy pomocy budowania długich tunelów i min podziemnych usiłują się zbliżyć do siebie i zmuszone są kawałek po kawałku zdobywać teren.

Bitwy polne ze starych czasów opisywano w sposób dramatyczny na scenach teatrów a zdobywanie fortec stało się ulubionym tematem do eposów poetycznych. Dzisiaj bitwy polowe posiadają przebieg epiczny a obleganie twierdz przedstawia charakter dramatu. Również poszczególne grupy, walczące z sobą, spowodowały wiele niespodzianek dla świata współczesnego. Kolos rosyjski rozwinął tym razem taką szybkość w przesuwaniu i grupowaniu wojsk, jakiej nikt dawniej nie byłby się od niego spodziewał. W ciągu obecnej wojny pierwszy raz zdarzyło się, że na wielką scenę wojenną Europy rosianie nie stawili się jako ostatni. Podobnie i francuzi przedstawili się w nowej roli wojennej, jakiej dawniej jeszcze nie odgrywali. W wojnach dawniejszych okazwali oni tylko odwagę odruchową przy atakach i szturmach, zaś w obronie energiczna nigdy nie była cechą ich charakteru. Tym razem zaś dzieje się przeciwnie; francuzi nig-

dzie teraz nie okryli się sławą, o ile rozpoczynali ofensywę, za to w obronie terenu nad rzeką Aisne, na wschodzie terenu fortec i w Belgji okazują nieoczekiwaną wcale wytrwałość i rzadką siłę oporu. Wbrew wszelkiemu mniemaniu dotychczasowemu francuzi przedstawiają się obecnie słabszymi w atakach, ale w obronie nader stałymi.

Jeszcze większą niespodzianką jest dzisiaj angielski sposób prowadzenia walki. Oczekiwano powszechnie, że Anglja ze swymi wojskami lądowymi jako kraj morski nie wiele co wskóra, że zaś potężna flota angielska wykona rzeczy nadzwyczajne. Stało się jednak całkiem inaczej. Anglja wyczerpała wszystkie siły, aby zgromadzić jak najwięcej wojsk lądowych, aby w ten sposób swojemu sojusznikowi francuskiemu mógł dostarczać coraz nowe posiłki, flota angielska poprzestała narazie tylko na tem, że sprowadza okręty transportowe z coraz świeżymi zapasami wojsk zamorskich swych krajów lub przeskądza okrętom niemieckim w ruchach na morzu, zaś dotąd nigdy jeszcze nie odważyła się na większy atak na flotę niemiecką. Rola bezczynna, jaką objęła angielska flota wojenna w obecnej wojnie, jest chyba największą niespodzianką wojny światowej, nie jest zaś wykluczonem, że zobaczymy jeszcze wiele innych niespodzianek.

Syn milionera moskiewskiego jeńcem.

W piątek przywieziono do Łodzi jakiegoś syna znanego fabrykanta i milionera moskiewskiego Zacharjusza Morozowa. Jeniec ten służył w wojsku rosyjskim jako oficer, wzięto go do niewoli pod Rogowem,

(d)

Kronika.

(c) **Kontrybucja.** Komendantura niemiecka nałożyła na miasto 100,000 marek kontrybucji za niedostarczenie przez centralny Komitet milicji w terminie oznaczonym tysiąca materaców na potrzeby lazaretów wojskowych.

(d) **Ruch osobowy.** Dewiadujemy się, że zaprojektowano za 3—4 dni rozpocząć komunikację z Łodzi do Kolisza pociągami osobowymi.

(b) **Niewypłacalność.** Do Komitetu obywatelskiego wpłynęła skarga, niezwykle charakterystyczna dla obecnych stosunków łódzkich.

Istnieje w Łodzi firma i. L. po-

siadająca 3 wielką posesję i olbrzymie zapasy towarów. Niezależnie od tego wierzytelności firmy sięgają sumy 600,000 rb. Jednakże w myśl dewizy ogólnej—nie płacę, bo mam czas, napiętnowanej wymownie w naszym piśmie przez dyr. Gajewicza—firma znalazła się w tak krytycznym położeniu, że nie stać jej na uregulowanie tak bagatelnych stosunkowo należności, jak opłaty za światło, pensji stróżów i t. p.

Właściciele firmy, już od początku wojny znaleźli się po za obrębem Łodzi, kierownicy jej zaś, nie mogąc sobie dać rady, zwrócili się do Komitetu obywatelskiego z prośbą, aby dopomógł im do wygłaskowania sumy 500 rb. od pewnego bogatego człowieka, lokatora jednego z domów, która to suma pozwoli im narazie opędzić „drobne” a niezbędne wydatki.

Prośba ta miljonowej firmy stanowi tak wymowną ilustrację obecnych stosunków płatniczych w naszym mieście, że obędzie się bez komentarzy z naszej strony.

(d) **Przywóz rannych.** Wczoraj popołudniu przywieziono do Łodzi na 8 wozach rannych żołnierzy rosyjskich.

(d) **Protokoły.** W ciągu ostatnich dwu tygodni milicja drugiej dzielnicy spisała 110 protokołów o nieporządkach w różnych domach i podwórkach. Winni będą pociągani do odpowiedzialności.

(c) **Z celu powiększenia funduszu.** Sekcja zbierania ofiar postanowiła wyszukać sposoby i środki ku powiększeniu funduszu Kom. nies. pom. biednym. W tym celu zwołane zostaje w d. 29 b. m., o godz. 4-ej po południu specjalne zebranie z udziałem delegatów wszystkich stowarzyszeń, dla naradzenia się nad tą sprawą. Narady odbędą się w sali Stow. techników, przy ulicy Spacerowej nr. 21.

(c) **Z Pogotowia ratunkowego.** Czynności Pogotowia ratunkowego w ostatnich czasach ograniczają się tylko do udzielenia pomocy w wypadkach zastąpić na ulicach. Wobec tego personel lekarski Pogotowia zmniejszony został o połowę.

(c) **Wyjazd korespondentów.** Wszyscy korespondenci wojenni do pism zagranicznych wyjechali wczoraj z Łodzi.

(d) **Aresztowanie pomocnika naczelnika więzienia.** Z rozporządzenia władz wojskowych niemieckich w Piotrkowie, jak donosi „Łódz. Tagbl.”, aresztowany został pomocnik naczelnika więzienia gubernialnego.

